

75

Rechtbank Breda
9 maart 2011, nr. 219373/HA ZA 10-923
(mr. Schoenmakers)

Beroepsaansprakelijkheid rechtsbijstandverlener. Volmacht. Voorstel eindregeling.

[BW art. 7:400, 7:401]

X is in 2005 slachtoffer geworden van een verkeersongeval. De WAM-verzekeraar van de bij het ongeval betrokken autobestuurder heeft aansprakelijkheid erkend. X heeft zich in het schaderegelingstraject laten bijstaan door haar rechtsbijstandverlener. Op basis van een telefoongesprek met de partner van X, waarin deze had aangegeven dat X volgens de dokter vanaf een bepaalde datum weer volledig zou zijn hersteld, heeft de rechtsbijstandverlener namens X een eindregeling aan de WAM-verzekeraar aangeboden. Dit voorstel is door de WAM-verzekeraar ook geaccepteerd. X heeft vervolgens aan haar rechtsbijstandverlener kenbaar gemaakt zich niet te kunnen vinden in de getroffen regeling omdat zij nog steeds klachten en verlies aan inkomen zou lijden. Nadat de WAM-verzekeraar zich beriep op de finale regeling, heeft X haar rechtsbijstandverlener aangesproken. De rechtbank oordeelt dat de rechtsbijstandverlener door het treffen van een eindregeling op basis van één telefoongesprek met de partner van X en zonder navraag te doen bij X zelf, in strijd heeft gehandeld met hetgeen van een redelijk bekwaam en redelijk handelende rechtsbijstandverlener verwacht mag worden. Het beroep van de rechtsbijstandverlener op het ontbreken van causaal verband, in de zin dat X niet is gebonden aan de eindregeling omdat haar handtekening ontbrak en zij de WAM-verzekeraar nog zou kunnen aanspreken, wordt verworpen. Uit de gedragingen van de rechtsbijstandverlener mocht de WAM-verzekeraar verwachten dat de rechtsbijstandverlener een voor alle door hem verrichte werkzaamheden, waaronder het aanbieden van een eindregeling, een voldoende volmacht had. Acceptatie van het aanbod van de rechtsbijstandverlener heeft tot totstandkoming van de overeenkomst met de WAM-verzekeraar geleid. X krijgt van de rechtbank gelegenheid haar schade nader te onderbouwen.

X te Twello,
eiseres,
advocaat: mr. P.M.A.C. van de Wouw te Utrecht,
tegen
de stichting ERS – Europese Rechtsbijstand Stichting/European Recovery Service te Etten-Leur,
gedaagde,
advocaat: mr. D.J. van der Kolk te Rotterdam.

1. *De procedure*
(...; red.)

2. *Het geschil*

- 2.1. X vordert - samengevat en voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad -
1. een verklaring voor recht dat ERS aansprakelijk is voor de door haar geleden en/of nog te lijden schade en een veroordeling van ERS
  2. tot betaling van voormelde schade, op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet, vermeerderd met rente,
  3. tot betaling van een voorschot ter hoogte van € 90.000,=
  4. tot betaling van de buitengerechtelijke kosten ter hoogte van € 904,=,
  5. in de proceskosten, te vermeerderen met rente.
- 2.2. ERS voert verweer.
- 2.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

3. *De beoordeling*

- 3.1. Tussen partijen staat het navolgende vast.
- a. Op 26 mei 2005 is X het slachtoffer geworden van een verkeersongeval. Zij heeft daarbij schade opgelopen.
  - b. De Goudse Schadeverzekeringen NV als WAM-verzekeraar van de betrokken autobestuurder, heeft jegens X de aansprakelijkheid voor het ontstaan van het ongeval erkend.
  - c. ERS, een rechtsbijstandstichting, heeft als belangenbehartiger van X de contacten met De Goudse onderhouden.
  - d. Bij brief van 8 juni 2005 heeft ERS aan De Goudse haar voorlopig rapport van de letselschadebehandelaar gezonden, gevraagd om een bevoorschotting en de medische informatie over X, ter attentie van de medisch adviseur van De Goudse, verstrekt.
  - e. Mede in reactie daarop heeft De Goudse bij brief van 1 juli 2005 ERS bericht dat zij bereid is de op dat moment bekend zijnde schade te vergoeden. Zij kondigde aan een bedrag van € 885,= te

zullen overmaken als vergoeding voor de materiële en immateriële schade met eventuele rente. Voorts zou een bedrag van € 81,= aan expertisekosten worden betaald. Deze bedragen zijn op de bankrekening van ERS overgemaakt.

f. Bij schrijven van 9 september 2005 heeft ERS aan X een telefoongesprek bevestigd waarin X heeft aangegeven nog steeds met diverse lichamelijke klachten te kampen. ERS berichtte dat zij haar medisch adviseur zou vragen om relevante gegevens uit de behandelend sector op te vragen. g. Op 13 oktober 2005 heeft de heer A. Jansen van ERS telefonisch gesproken met de partner van X. In de daarvan door Jansen gemaakte telefoonnotitie staat vermeld dat zij volgens de dokter vanaf 24 oktober volledig hersteld zou zijn. Zij zou alleen nog wat vrees in het verkeer hebben.

h. Bij schrijven van 1 november 2005 heeft ERS aan De Goudse het eindrapport van haar letselschaderegelaar toegezonden. Zij heeft in deze brief vermeld dat cliënte thans bereid was tot een definitieve schaderegeling. In het eindrapport is onder het kopje "inhoud bespreking" opgenomen dat cliënte ondanks de beperkte nekkklachten bereid was tot een definitieve schaderegeling. Bij de vaststelling van de hoogte van het smartengeld is, aldus het rapport, rekening gehouden met het feit dat cliënte soms nog hinder ondervond van de nek. Vervolgens is een definitieve schadestaat bijgevoegd waarin achter de post "smartengeld" een bedrag van € 750,= en achter de post "hulp door derden" € 50,= is opgenomen. De buitengerechtelijke kosten zijn pm genoemd.

i. Bij brief van 18 november 2005 heeft De Goudse aangegeven dat zij met de genoemde schadeposten akkoord kon gaan. Rekening houdend met de eerdere bevoorschotting heeft zij de bedragen inclusief de vergoeding voor de buitengerechtelijke kosten ter hoogte van € 1.535,= aan ERS betaald. Hiermede was, aldus De Goudse, de volledige schade van X vergoed.

j. Begin december 2005 heeft X ERS bericht zich niet te kunnen vinden in een eindclaim. Zij heeft aangegeven nog steeds onder behandeling te zijn en verlies aan inkomen te lijden.

k. X heeft zich later tot een advocaat gewend en deze heeft ERS aangeschreven, stellende dat ERS een beroepsfout heeft gemaakt door een eindregeling met De Goudse te treffen.

l. Bij brief van 11 december 2006 heeft De Goudse aan de advocaat van X geschreven dat haar cliënte zich destijds heeft laten bijstaan door een profes-

sionele belangenbehartiger en dat, conform hetgeen ERS met X had afgesproken, de kwestie geregeld was. De Goudse heeft te kennen gegeven geen enkele reden te zien om deze kwestie opnieuw op te pakken.

m. ERS heeft X op 14 december 2006 geschreven dat zij namens X geen definitieve regeling met De Goudse heeft getroffen. Er is geen schadevaststellingsovereenkomst door X ondertekend dus X kan zich nog tot De Goudse wenden.

n. Bij schrijven van 29 januari 2007 heeft De Goudse aan ERS bericht dat in de brief van ERS duidelijk is aangegeven dat cliënte bereid was tot een definitieve regeling en dat zij van een professionele belangenbehartiger mag verwachten dat dit een juiste voorstelling van zaken was. Zij heeft aangegeven dat, nu ERS stelt dat er geen definitieve regeling tot stand is gekomen, ERS ten onrechte aanspraak heeft gemaakt op betaling van buitengerechtelijke kosten.

3.2. X grondt haar vordering op de stelling dat ERS in strijd heeft gehandeld met de eisen van een redelijk bekwaam en redelijk handelend juridisch beroepsbeoefenaar. ERS heeft een eindregeling met De Goudse getroffen zonder dat X daarmee had ingestemd. Tengevolge van de met De Goudse gesloten overeenkomst kan X haar schade niet meer op De Goudse verhalen en vordert zij deze nu van ERS.

3.3. ERS betwist primair dat zij een beroepsfout heeft gemaakt. Zij heeft destijds contact gehad met de partner van X en deze heeft aangegeven dat er sprake was van een eindtoestand; er zou alleen nog wat vrees in het verkeer bestaan. Er is toen afgesproken dat ERS tot een eindregeling met De Goudse zou proberen te komen.

3.4. Naar het oordeel van de rechtbank heeft ERS in strijd gehandeld met hetgeen van een redelijk bekwaam en redelijk handelende rechtsbijstandverlener mag worden verwacht door op basis van voormeld ene telefoongesprek namens X een eindregeling aan De Goudse voor te stellen. Uit de telefoonnotitie die de heer Jansen van het gesprek heeft opgesteld, blijkt slechts dat de dokter zou hebben aangegeven dat X met ingang van 24 oktober 2005 volledig hersteld zou zijn. Gelet op de aard van de klachten (schouder- en nekklachten en angst in het verkeer) mag van een rechtsbijstandverlener worden verwacht dat deze rechtstreeks met X contact opneemt om van haar te horen of er, ook in haar visie, sprake was van een medische eindtoestand, of ook zij van oordeel was

dat ze weer aan het werk kon en, zo ja, of zij een eindregeling met De Goudse zou willen treffen. Als dit het geval zou zijn, dan zou haar in ieder geval moeten worden voorgehouden welke bedragen gevorderd zouden kunnen worden en welke de consequenties zijn van het treffen van een eindregeling.

Hiervan is niet gebleken, reden waarom de rechtbank oordeelt dat er sprake is geweest van een beroepsfout van ERS.

3.5. ERS stelt vervolgens dat er geen causaal verband is tussen de beroepsfout en de schadevordering. Naar het oordeel van ERS stond de handelwijze van ERS niet in de weg aan het vorderen van aanvullende schadevergoeding bij De Goudse. X is immers, aldus ERS, niet gebonden aan enige regeling met De Goudse.

ERS onderbouwt dit standpunt met de stelling dat X nooit een handtekening heeft geplaatst onder een vaststellingsovereenkomst en dat zij van X ook nooit een expliciete volmacht heeft ontvangen om een vaststellingsovereenkomst te sluiten dan wel om namens haar aan De Goudse op enig moment finale kwijting te verlenen. Het is gebruikelijk en juridisch ook noodzakelijk dat het slachtoffer zelf de vaststellingsovereenkomst ondertekent en zich er op deze wijze uitdrukkelijk van bewust is dat er een regeling met finale kwijting tot stand komt, aldus ERS. Als De Goudse dit achterwege laat, komt het voor haar risico als blijkt dat het slachtoffer niet akkoord gaat.

3.6. De rechtbank stelt bij de beoordeling van dit verweer voorop dat er geen wettelijke vormvereisten zijn voor de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst of een definitieve eindregeling. Voorts staat vast dat X ERS had gemachtigd om namens haar jegens De Goudse op te treden. ERS presenteerde zich jegens ERS ook als haar rechtsbijstandverlener. Zij verstreekte De Goudse de benodigde informatie, verzocht om vergoeding van ingetreden schade en verzond namens X medische informatie ter attentie van de medisch adviseur van De Goudse.

De rechtbank verwerpt de stelling van ERS dat een dergelijke aanstelling alleen impliceert dat ERS namens X onderhandelingen mag voeren en geen overeenkomst mag aangaan. Het is juist de taak van een rechtsbijstandverlener om in letselschadezaken het slachtoffer tot en met de afwikkeling van de volledige schade bij te staan. Hij dient het slachtoffer te adviseren en, ten opzichte van de aansprakelijke verzekeraar, in alle handelingen

te vertegenwoordigen. De aansprakelijke verzekeraar kan en mag dus verwachten dat hij voor alle door hem verrichte rechtshandelingen een voldoende volmacht van zijn cliënt heeft.

3.7. In dit geval was er voor De Goudse ook geen enkele reden om daaraan te twijfelen.

ERS gaf immers bij het doen van een eindvoorstel expliciet aan zulks met cliënte te hebben besproken. Cliënte was, zo schreef ERS, bereid tot een definitieve eindregeling. Wanneer dan een definitieve schadestaat wordt gepresenteerd waarbij voorts expliciet staat vermeld dat bij het bepalen van de hoogte van het smartengeld rekening is gehouden met enige toekomstige schade veroorzaakt door nog bestaande hinder van de nek, mag De Goudse ervan uitgaan dat hier namens X een aanbod tot het sluiten van een (vaststellings)overeenkomst tegen finale kwijting wordt gedaan. Acceptatie daarvan leidt tot de totstandkoming van deze overeenkomst.

3.8. De stelling dat het in letselschadezaken gebruikelijk is om een dergelijke afspraak in een vaststellingsovereenkomst ter ondertekening aan het slachtoffer voor te leggen, is voor de beoordeling niet van belang. Immers, ook al zou dat gebruikelijk zijn, dan doet dit niet af aan de beoordeling en kwalificatie van hetgeen daaraan vooraf is gegaan. Vast staat dat de rechtsbijstandverlener bij het doen van zijn voorstel geen enkel voorbehoud heeft gemaakt. Integendeel, de rechtsbijstandverlener heeft aan de aansprakelijke verzekeraar expliciet kenbaar gemaakt dat hij vooraf contact met zijn cliënte heeft gehad en dat deze bereid was een definitieve eindregeling te treffen. Daarmede heeft hij bij De Goudse het gerechtvaardigd vertrouwen gewekt dat X volledig instemde met de inhoud van de brief waarin het voorstel werd gedaan.

3.9. ERS heeft, onder verwijzing naar de brief van De Goudse van 29 januari 2007, gesteld dat ook De Goudse van oordeel is dat er geen regeling tegen finale kwijting is gesloten.

De rechtbank verwerpt dit betoog. De Goudse heeft in een eerdere brief aan X duidelijk aangegeven dat de kwestie afgerond was. In haar brief van 29 januari 2007 aan ERS stelt De Goudse dat zij de stelling van ERS niet kan volgen. Van een professionele belangenbehartiger mag worden verwacht dat hij namens de cliënte handelde en dus ook namens haar het voorstel deed. Zij wijst er ook op dat ERS de buitengerechtelijke incassokosten heeft geclaimd, zulks op grond van de getroffen finale regeling. Daarmede heeft zij aange-

geven dat ook ERS van mening was dat er een finale regeling tussen partijen was getroffen. Anders was dit (standaard)bedrag aan buitengerechtelijke kosten niet door ERS van De Goudse gevorderd. Aldus heeft De Goudse het eerder door haar te opzichte van X ingenomen standpunt bevestigd. Als ERS nu stelt dat er geen regeling is getroffen, aldus De Goudse, dan is het bedrag door haar onverschuldigd betaald. Daarmede heeft De Goudse aangegeven tot welke consequentie het door ERS nu ingenomen standpunt, in de visie van ERS, zou moeten leiden doch daarmede heeft zij geenszins haar eigen standpunt verlaten.

3.10. ERS doet meer subsidiair een beroep op eigen schuld, stellende dat zij een procedure jegens De Goudse aanhangig had moeten maken. Nu De Goudse met recht een beroep kan doen op de finale kwijting die ERS namens X aan haar heeft verleend, verwerpt de rechtbank dit beroep.

3.11. ERS heeft de rechtbank verzocht om haar na een mogelijke verwerping van haar bovenstaande verweren, in de gelegenheid te stellen in te gaan op de schadeposten. X heeft ter gelegenheid van de comparitie van partijen aangegeven hiermede te kunnen instemmen.

De rechtbank zal eerst X in de gelegenheid stellen om haar vorderingen, zo nodig, nog nader te onderbouwen waarna ERS de gelegenheid krijgt om hiertegen verweer te voeren.

4. De beslissing

De rechtbank

4.1. verwijst de zaak naar de rolzitting van woensdag 6 april 2011 voor conclusie na tussenvonnissen aan de zijde van X;

4.2. houdt iedere verdere beslissing aan.